

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznaniila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo je v upravnosti je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolpa“.

Upravnosti naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 16. marca.

Mej razburjenje in preživahno razpravljanje, pro-uzročeno po debati in glasovanji o Scharschmidovem predlogu, prišla je prej, nego bi je bili pričakovani, vest, da je trgovinski minister baron Pino dal svojo ostavko, katero je cesar tudi že vsprejel. Ob tej ostavki in njenih nagibih pišejo in ugibajo vsi listi in velika večina meni, da je pravega povoda iskati v senzačni razpravi o železnični progi Praga-Duhcovo in Duhcovo-Bodenbach.

Takrat spravili so levičarji res mnogo čudnega gradiva na dan in dasi se je minister Pino krepko branil in svojim napadovalcem marsikatero trpko povedal, so se vender, kakor pri premnogih jednakih slučajih obistinile krilate besede: „semper aliquid haeret“. Njegovo stališče bilo je že takrat omajano in njegova ostavka bila je le vprašanje časa, kajti kakor čitamo v Dunajskih listih, sešel se je takoj po omenjeni debati desnice eksekutivni odbor in bil soglasen v tem, da se baron Pino na ministerskem sedeži ne more vzdržati, ker je njegova avtoriteta zrušena, ker je v železničnih zadevah od nekdaj že imel nesrečno roko in je njegova osoba od nekdaj že v zvezi z gališko transverzalko in z vprašanjem o lokalnih železnicah, ki prideta v kratkem zopet pred zbor, v katerem bi se torej utegnili ponavljati mučni prizori, kakeršni so bili pri debati o železnični Praga Duhcovo — Duhcovo-Bodenbach.

Tako pišejo nemško-liberalni listi. Oficialno pa se kot povod ministra Pinota ostavki navaja njegova naredba iz dne 24. februaria t. l., v kateri se določuje organizacija in delokrog poštno-hranilnega urada. Rečena naredba vzbudila je v uradnih krogih veliko senzacijo, kajti član 5. slove: „Ravnatelja poštno-hranilnega urada imenuje Nj. Velečastvo po predlogu trgovinskega ministra izmej uradnega objeta.“ S to naredbo omejila se je pravica krone bolj, nego s katero koli drugo naredbo. Vrh tega se je z omenjeno naredbo ravnatelju poštno-hranilnega urada določila popolna samostalnost in uprav ministerska oblast, samo s to razliko, da bi ne bil odgovoren, kakor so ministri. O tej stvari obravnavalo se je baje tudi v ministerskem svetu in pri tej priliki, da se je pokazalo mej trgovinskim ministrom

in njegovimi kolegi toliko nasprotstvo, da mu ni preostajalo druga, nego ali preklicati omenjeno naredbo, ali pa odstopiti. Odločil se je za poslednje. Govori se, da se bode tudi ravnatelj poštno-hranilnega urada sekcijski načelnik Coch, ki je osodno naredbo sprožil, umaknil sè svojega mesta.

Kakor pri jednakih prilikah, nastalo je tudi povodom te ostavke vprašanje, kdo bode Pinotov naslednik. Imenujejo se: državnih železnic ravnatelj Czedik, sekcijski načelnik baron Pusswald in sekcijski načelnik pl. Wittek. Po drugi verziji pa se bode trgovinsko ministerstvo razdelilo. Prometne zadeve izročile bi se novemu komunikacijskemu ministerstvu, kateremu bi bil vodja pl. Wittek, dočim bi vodstvo trgovinskega ministerstva začasno prezel baron Pusswald, ali pa se trgovinskim ministrom imenoval grof Deym, katerega si želi državnega zbornice desnica.

Vse to so dosedaj le gole govorice in slutnje. Faktum je sedaj samo to, da je baron Pino odstopil, ta faktum pa baš za nas Slovence ni posebno prijeten, kajti vanj ozirali smo se kot v moža, ki nam ni neprijazen, ki pozna osobno naše razmere in ki bi nam utegnil tu ali tam koristiti, zlasti ker so mu koroški Slovenci izročili mandat za državni zbor. Novi trgovinski minister pa bodo morda boljši strokovnjak, močneje zavarovan proti vsakovrstnim napadom, bode-li pa nam naklonjen, o tem nas bodo šele skušnja učila.

Govor državnega poslanca g. J. Hrena o Scharschmidovem jezikovnem predlogu dne 12. marca.

(Po stenografskem zapisniku.)

Oglasil sem se jaz za besedo, da označim svoje osobno stališče v tej stvari, ki je menda tudi stališče nekajih drugih slovenskih zastopnikov v visokej zbornici, ter da izjavim, da budem mi za to glasovali, naj se predloženi načrt jezikovne postave izroči posebnemu odseku v pretresovanju, — oglasil sem se pa tudi, da napovem razloge in nazore, ki nas vodijo k temu glasovanju!

Jaz spoznavam, da je za nas vse nemške člane visoke zbornice zelo težko, pridružiti se nasvetu, ki je došel od nasprotne parlamentarne stranke, da se namreč predloženi načrt vzame za

podlago pretresovanju jezikovne postave! Teško je, ne morda zaradi tega, ker predlog ni izšel iz sredine naše stranke, ker ni le-ta načrta osnovala ter ga zbornici izročila. Ne! Nego težava tiči v stvari samej zarad tega, ker se ne sporazumljam z vsebino nasvetovanega načrta, ker nam je znano, kako pičla je simpatija, katero ta nasvet uživa na našej strani, odkar je prišel na svetlo, ker nam je znano, da ga večina nemških poslancev zavrača z mržnjo: nadalje, ker vemo, da so se že iz prvega početka od vseh nemških skupin visoke zbornice oglašila mnenja z besedo in po časnikih, da se taka osnova ne da odobriti, še več, da se o njej niti razgovarjati ne more; — nazadnje, ker nam je še v spominu, kako soglasno se je pobijal predlog, ki je 1880. leta isto dosezal, kako je bil ta predlog tudi v visokej tej zbornici pokopan od ogromne večine!

Razen tega pa je nas Slovencev, to je moj in onih naših gospodov poslancev, ki bodo z mano za to glasovali, da se predlog in jezikovne postave načrt vsprijemite v pretresovanje, položaj še posebno težaven zarad tega, ker se danes žalibog ne nahajamo v soglasju z drugimi našimi sorokaki, — in ker se moramo v tem predmetu odcepiti od onih, s kojimi nas inače vežejo one iste težnje in jednaka usoda in s kojimi smo sicer navajeni, vsikdar in v vsakej političnej borbi vojevati se kakor jeden mož.

Kar se tiče nasprotajočih si danes strank v tej zbornici, ni se predlog 1880. leta zavrnih in ne zavrača se predlog denašnji od slovanskih strank, kakor jaz nemerodavno mislim, zategadelj, ker bi za zvršitev določil v členu XIX. drž. osnovne postave in osobito za urejenje jezikovnih razmer sploh postava ne bila potrebna, temveč uzrok temu uporu je vsebina nasvetovanega predloga, uzrok so mnoge bistvene in stvarne določbe priporočenega postavnega načrta, — ker so v nasprotju z glavnimi točkami, s podlagami narodnih, v pravu in ustavi uteviljenih zahtev in želj ne samo naših, nego vseh drugih nemških narodov! Uzrok uporu je to, da so hoteli gospodje predlagatelji leta 1880 in hočejo ravno tako tudi sedanjem nemški jezik po postavnem potu povzdigniti in ustanoviti za državni jezik, in s tem člen XIX. naše ustave, ki jasno

LISTEK.

Selski župnik.

(Roman. Spisal Ludovik Halévy; poslovenil Vinko.)

Prvo poglavje.

S trdnim in krepkim korakom stopal je stolec po prašnej cesti v polnej solnčnej svetlobi. Bilo je temu že trideset let, kjer je abbé Konstantin živel kot župnik v vasici, ki je dremala tam v ravni, na bregu majhne rečice, zvane Lizotte.

Četrtn ure šel je že abbé Konstantin ob zidu gradu Longuevalskega; zdaj je naposled prišel pred visoka in težka omrežena vrata v uhodu, ki so bila udelana v dva ogromna, od starosti porjavela in od časa razjedena kamnitna steba. Župnik se je ustavil ter žalostno gledal dva velika modra razglaša, ki sta bila prilepljena na steba. Razglaša sta naznajala, da se bode v sredo dne 18. maja l. 1881. ob jedni popoludne od civilne sodnije Souvignyjske na dražbi prodalo imetje Longuevalsko, in sicer v teh le štirih oddelkih:

1. Grad Longuevalski z njegovimi poslopji, le-

pimi ribniki in širnimi travniki, zraven tudi park, sto in petdeset hektarjev velik, okrog in okrog obdan od zidu in pretekan od rečice Lizotte. Cena: 600.000 frankov.

2. Posestvo Blanche-Couronne, tristo hektarjev. Cena: 500.000 frankov.

3. Posestvo Rozeraie, dvesto in petdeset hektarjev. Cena: 400.000 frankov.

4. Gozdovi Mionnski, štiristo in petdeset hektarjev veliki. Cena: 550.000 frankov.

Ta štiri števila bila so v dnu razglaša sešteta in delala so sveto 2,050.000 frankov.

Tako je tedaj vendar imelo biti razdeljeno to krasno posestvo, katero je skozi dve stoletji, umikajoč se razkosavanju, nedotakneno prehajalo od očeta na sina v rodbini Longuevalskej.

Plakat je sicer razglašal, da se po združenji vseh štirih delov posestvo vender le še more dobiti celokupno; a to je bil precej ogromen kos in teško da bi se našel kupec zanj.

Markiza Longuevalská umrla je bila pred šestimi meseci. Leta 1873. izgubila je bila jedinega svojega sina, Roberta pl. Longuevala; kot dediči ostali so trijo vnuki markizini: Peter, Helena in

Kamila. Posestvo moralo se je dati na prodaj, ker Helena in Kamila še nesto bili polnoletni.

Peter, triindvajsetletni mladič, se je s svojimi neumnostmi že na pol pripravil na nič in ni mogel misliti na to, da bi Longueval dobil za se.

Bilo je poludne. V jednej uri dobil bode grad Longuevalski novega gospodarja. In kdo bode ta gospodar? Katera žena bode odslej v velikem salonu s starimi udelanimi preprogami v kotu pri levi zavzemala mesto markize, stare prijateljice ubozega vaškega župnika? Ona je sezidala vaško cerkev, ona je vzdrževala lekarno, katero je v župniji vodila Pavlina, služabnica župnika; ona se je dva-krat na teden pripeljala v svojej velikej landavskoj kočiji, obloženej z otročjimi oblačilci in volnenimi jopicami po abbé Konstantina, da bi se z njim, kakor je dejala, „na lov na reveže“ peljala.

Utopljen v te misli, stopal je stari duhovnik dalje. Misil pa je — tudi največji svetniki imajo svoje male slabosti — na vse tiste ljube navade, ki so se mu omilile teh trideset let, ki bodo zdaj iznenada pretrgane. V četrtek in v nedeljo obedoval je vselej v gradu. Kako so ga tam razvajali, božali in mehkužili! Mala osemletna Kamila sedala

ustanovila jednako veljavo za vse deželne jezike, podreti, da zahtevajo za svoj nemški jezik posebno prvaško veljavo in hočejo tako prednost in večjo pravico nemškega jezika po postavnem potu ustanoviti ter mu te prednostne pravice ojačiti z autoriteto in sankcijo posebnega zakona in da namenljavo s tem si ustvariti stroj, s katerim bi se ravnoopravnost in jednakost vrednosti vseh drugih jezikov z nemškim jezikom izpodrinila in podrla! To stališče pa, gospoda moja! je tako, da ga mi nemški narodovi odobriti ne moremo ni sedaj niti nikdar ne, ako se nečemo sami degradirati na stopnjo narodov nižje vrste in kaj tacega ne boste od nas pričakovali, ker tudi ne morete. Pa če bi tudi bilo, bi vselej zastonj, ker mi bi se tacemu poskusu vselej upirali z vsemi silami in bi nas Vi pri tacem uporu vsikdar našli popolnem združljivem!

Ko bodemo mi Slovenci, — ali vsaj nekoji izmej nas za to glasovali, — da se navzočni načrt jezikovne postave vzame v pretresovanje, storili bodo to z dvojnim razlogom: prvič s politično-parlamentarnimi razlogi in drugič z ozirom na rezone, na koristnost in nujnost!

Mi bodemo za to prvič glasovali, ker zmatramo za umestno in vsako parlamentarno stranko primerno, da se izjava nasprotne stranke, če pride na dan s takim odličnim spremstvom kot navzočni, s 116 podpisi podpirani predlog, vsaj toliko uvaža, kolikor to terja mejsobno politično spoštovanje in in po mojem bi kazalo, nečem reči, politične nezrelosti, pač pa, dovolite, da naravnost izrečem, parlamentarno nestrpljivost, ko bi se dobro samo zategadelj kot tako spoznati niti izkušati ne hotelo, ker se je dotična misel sprožila in izlegla v nasprotinem taboru in ker seme ni ravno v lastnej zemlji pognalo.

Drugi razlog, da bodemo glasovali za pretresovanje navzočnega postavnega načrta je, ker zmatramo in spoznamo, da za našo narodnost ni samo koristno, nego tudi neogibno potrebno, da se uredba jezikovnih razmer dovrši po postavodavnem poti, ako hočemo priznanje jednakosti vrednosti vseh narodov in jednakosti veljave in pravice vseh avstrijskih jezikov, katero je načelno ustanovljeno v členu XIX. naše ustawe po dolgih 18 letih vendar jedenkrat s stopnje golih platoničnih obljub spraviti v dejansko življenje!

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. marca.

Kakor se českim listom z Dunaja poroča, glasovanje o jezikovnem predlogu v državnem zboru ne bode imelo toliko slabih posledic, kakor se je bilo bat. Solidarnost mej slovanskimi poslanci se bode zopet ustanovila. Čehi, Slovenci, Dalmatinici in Poljaki bodo v odseku vzajemno in zložno delovali, vsaj mora vsem biti na tem ležeče, da Scharschmidov predlog nikdar ne postane zakon. V največji zadregi so nemški konzervativci. Radi bi glasovali za nemški državni jezik, a potem bi zgubili vse svoje zavezničke. Čehi ne bodo v klubu nikakor zavlačevali Scharschmidovega predloga, ampak pričakovali, da ta stvar pride v zbornici na vrsto, predno se bode sklepala pogodba z Ogersko. Želje da se kmalu pojasi, kako misijo njih zaveznički in

mu je na koleno ter dejala: „Ali že veste, gospod župnik, da se bom jaz v Vašej cerkvi poročila in da bode ljuba mamica cerkev napolnila s cveticami še bolj nego maja meseca? Taka bo, kakor velik vrt, vsa bela, vsa bela!“

Mesec maj!... Zdaj je bil zopet tu in sicer se je oltar vselej kar skrival mej premnogimi evecicami iz grajskih rastlinjakov. Letos je stalo na oltarji samo nekaj siromašnih kit šmarnic in belega bezga v pozlačenih porcelanastih vazah.

Druga leta prihajala je k vsakej velikej maši in vsak večer v maji gospodična Hebertova, predčitateljka gospe Longuevalove, ter igrala na mali harmoniji, ki ga je darovala markiza. Zdaj je bil ta harmonij nem in ni več spremjal glasov vaščanov in zborov otrok. Gospodična Marbeauova, poštarica, umela je tudi nekaj o glasbi in rada bi zavzemala mesto gospodičine Hebertove — a ni se upala, boječ se, da bi je ne razglasili za klerikalno in da bi je ne ovadil mér, ki je bil svobodomiseln. To bi bilo moglo škoditi njenemu povisanju.

Zid parka, v katerem je stari župnik poznal vsak kotiček, bližal se je koncu. Pot je šla zdaj kraj reke Lizotte in onostran rečice širili so se travniki oba posestev; za njimi pa se je videl visoki

vlada o tem predlogu. Kaže se pa že, kako prav so Čehi imeli, ko so glasovali proti izročitvi Scharschmidovega predloga odseku. Nasprotno bi se bilo zmatralo takoj za nekaj „praejudic“ za nemški državni jezik. Dr Rieger in drugi češki poslanci so že o Scharschmidovem predlogu govorili z grofom Taaffejem in drugimi ministri in odločno izjavili se proti nemškemu državnemu jeziku.

Vnanje države.

Zastopnike velevlastij je tako iznenadilo, da bolgarski knez najedenkrat zahteva, da se imenuje vzhodnorumelijskim generalnim guvernerjem na nedoločen čas. Veleposlanika Nelidov in baron Calice ter Sajd paša so se že bili sporazumeli o redakcijski formuli turško-bolgarskega dogovora, ko je prišla gori omenjena zahteva od kneza. Zastopniki velevlastij v Sofiji se prizadevajo, da bi kneza pregovorili, da odstopi od te zahteve. Vsekako pa bodo rešenje vzhodnorumelijskega vprašanja zaradi tega nekoliko zakasnilo. Kaj je napotilo bolgarskega kneza, da je stavil ta pogoj se nič ne poroča. Morda nezadovoljnost v Bolgariji. Narod ni zadovoljen s tako malo pridobitvijo, zlasti ker ruska stranka vedno agituje proti knezu, češ Rusija bode nam pridobila popolno združenje, ako odstranimo kneza Aleksandra. Knez je bil tedaj prisiljen povišati svoje zahteve, da se obdrži na prestolu. Nekateri pa misijo, da je Anglija svetovala knezu, da naj zahteva generalno guvernerstvu na nedoločen čas, da mu Rusija čez pet let ne bode delala sitnosti.

Srbški kralj in bolgarski knez podpisala sta mirovno pogodbo. Obe državi sta že začeli demobilizovati. V par dneh se bodo že zmenjale ratifikacije in srbsko-bolgarski konflikt je za nekaj časa odstranjen. Nadejamo se, da se bode v kratkem posrečilo ustanoviti tuji prijateljske razmere med obema državicama.

Mej Rističem, Piročancem in Novakovičem doseglo se je popolno sporazumljene. Ti trije srbski politični vodje sestavili so si skupen program. Piročanac misli, da ima 2 tretjini sedanje napredne stranke na svoji strani. Ko odstopi Garašanin se stavilo se bode tedaj koalicjsko ministerstvo iz načelnjakov in liberalcev. Pričakovati se sme, da bode Srbija nastopila sedaj popolnem dugačno notranjo in vnanjo politiko.

Grški ministerski predsednik Delyannis je v velikej zadregi. Še kralj se ustavlja njegovej politiki. Hotel je nedavno sklicati zopet nekaj rezerv, pa kralj ni hotel podpisati dotičnega dekreta. Narod je nevoljen nanj, da ni začel vojne dokler je bilo kaj upanja na uspeh. Odstopiti ne more, ker nikdo neče prevzeti sestave novega ministerstva, vsakdo si misli, naj si le sam izvleče voz iz blata, v katero ga je zavozil.

V Peterburgu se je sešla posebna komisija, katera se bode bavila s poljskimi zadevami. Predseduje tej komisiji strije ruskega carja, veliki knez Konstantin. Komisija se bode posvetovala, kako bi se doseglo sporazumljene mej Rusi in Poljaki. Pred vsem nekda hoče komisija priporočati upeljavo porotnih sodišč in avtonomijo občin na ruskom Poljskem.

Anglikanska cerkev je na Angleškem državna cerkev. Njeni duhovniki dobivajo velike plače. V več krajih angleške države, kakor na Irskem in Walesu, pa večina prebivalstva ne priča državnej cerkvi. Poslanci teh krajev si že več let prizadevajo, da bi za njih kraje ne veljala anglikanska cerkev za državno. Irci so to že 1869. leta dosegli. 11. t. m. je pa Waleški poslanec Dillwyn predlagal resolucijo, da bi se tudi v Walesu anglikanske cerkvi vzel značaj državne cerkve. Po uradnih podatkih je dokazal, da le jedna osminka prebivalstva pripada anglikanski cerkvi in vendar mora narod draga plačevati anglikanske duhovnike.

gozd Mionnski. Razkosana, razkosana ima biti ta krasna lastnina!... Ta misel je zbadala v srce ubozega duhovna.

Zanj je bilo vse to že trideset let jedna sama, nerazdeljena celota. Vse mu je bilo, kakor da mu je lastnina, da je njegovo posestvo. Na polji Longuevalskem bil je kakor doma.

Često se je že pripetilo, da je sam s seboj zadovoljen ustavl se pred širnim žitnim poljem, izruval klas in robkajoč zrna dejal:

„Zrno je krasno, tako okroglo in tako polno. Letos bomo imeli lepo žetev.“

In sam v sebi vesel ubral je pot dalje čez svoje polje in čez svoje travnike Skratka: z vsem svojim življenjem, z vsemi navadami in spomini svojimi navezan je bil na to posestvo, katemu je zdaj odbila poslednja ura.

Abbé je zdaj ugledal v daljavi pristavo Blanche-Couronne; njene strehe od rudeče opeke so se razločno ločile od zelenega gozda. Tudi tam je bil župnik doma. Bernard, markizin zakupnik, bil je njegov prijatelj, in kadar se je stari duhovnik zakasnil pri ubozih in bolnih, kadar se je solnce že nagibalo nad goro, in je starček čutil utrujenost in glad, ustavl se je pri Bernardu, okrepljal se z do-

Minister Harcourt je odgovoril, da priznava, da ima poslanec prav, a vendar se sedaj ne zdi vladu umestno, o tej stvari predložiti načrto zakona. Potem pa zbornica preide o Dillwynovem predlogu na dnevní red.

Odnosaji v Sudamu so tako kritični. Zadnjo soboto je sovražnik napal blizu Suakimu oddelek Angležem prijaznih Arabcev in jim vzel 15 velenblodov. Napadeni so se umaknili proti Suakimu, odkar jih je prihitel na pomoč oddelek lahke konjice in pognal sovražnika v beg ter ga zasledoval skoraj do Našina. Sovražnik se je hudo ustavil in zgubil je kakih 30 mrtvih.

Dopisi.

Iz Šoštanja 18. marca. [Izv. dop.] Tudi v lepi Šaleški dolini jelo se je veselo gibanje za družbo sv. Cirila in Metoda. Že meseca novembra se je nabralo čez 20 članov za novo podružnico te velevažne družbe in dne 1. decembra pretečenega leta, ko se je sklical ustanovni občni zbor, bilo je udov že čez 40.

Začasni odbor predložil je takoj podružnična pravila visoki vladu v potrjenje, koja je ista tudi že potrdila in se je vsled tega vršil dne 8. t. m., občni zbor, pri katerem je bilo članov navzočih nad 40. V načelništvo so bili jednoglasno voljeni gospodje Ivan Kačič, Ivan Vošnjak, Fr. Rajštar, Vinko Ježovnik, Josip Gorican in Stanko Sredenšek. Mej udi so štiri ustanovniki, štirideset letnikov in šest podpornikov, torej do sedaj udov 50, ki so skupaj že uplačali 85 gld. 25 kr., koja sveta se je že slavnemu ustanovnemu odboru v Ljubljani poslala.

Pri tej priliki, namreč pri občnem zboru dne 8. t. m., se je v veliko veselje in naudušenje jasno pokazalo, da tudi naš kmet razumeje pomen družbe sv. Cirila in Metoda. Ko je namreč občne spoštovani g. dr. Lipold v kratkem, pa jednaten govor razlagal pomen in nalogu tega društva in ko so čitalnični pevci zapeli narodno pesen, so posebno naši vrali kmetje jeli zahtevati, naj se pojte pesen: „Slovenec sem, Slovenec sem!“ in ko se je ustreglo temu zahtevanju, je cela mužica, in posebno tudi vsi kmetje, brez izjeme navdušeno pela dvakrat „Slovenec sem“. Kar nam je ob jednem dokazovalo do je postala ta lepa, po dra Ipavici Izvrstno uglasbena pesen popolnem prava narodna pesen.

Upamo torej dosti uspeha od našega društva, v kar Bog pomozi!

Pod Tabrom 14. marca. [Izv. dop.] Gospod urednik! gotovo se boste čudili dopisu iz skoro nepoznatega Vam kraja; ali kjer ste že vsprejeli dva dopisa iz Loškega potoka, upam da tudi mojega ne boste v uničevalni Vaš koš zavrgli, tem manj, ker je moj današnji dopis namenjen samo odkriti „krivico“ in zagovarjati „pravico“, katera se v naši občini godi. Dopisnik v Vašem cenjenem listu št. 37 od 16. februarja je pravo pogodil, ko Vam je še premalo opisal in razkril „krivico“, katera si je naš občinski sluga „Petel“ s pomočjo župana prisvojil, da molze, pa ne kozo, kakor se je Vaš dopisnik izrazil, nego molze krivčno žepe siromašnih in nevednih občanov, ki so si s potom svojega obrazca kak sold prihranili. Ta občinski sluga je prava „pijavica“ v podobi človeka, kateri je s svojim kri-

beršnim kosom slanine s krompirjem ter zraven pil vrček mošta. Po večerji pa je zakupnik svojo staro črno kobilo upregel pred voziček ter župnika peljal nazaj v Longueval. Celo pot sta se razgovarjala in kregala. Župnik je očital zakupniku, da nikoli ne pride k maši, in ta se je izgovarjal:

„Žena in hčere hodijo namesto mene. Saj veste, gospod župnik, je že tako pri nas. Ženske so ob jednem tudi za možke pobožne, one nam bodo že odprle vrata v raj.“

In vselej je poredno dodal, črno kobilo pošlavši z bičem:

„Če je kje kateri!“

In potem je vselej stari duhovnik od groze skoro iz voza skočil:

„Kakó? Če je kje kateri? Seváda je!“

„Potem boste Vi gotovo tam, gospod župnik. Vi mislite, da to ni čisto gotovo?... Povem Vam, če je kje... Vi boste tam. Vi boste tam stali pri vratih, čakajoč svojih župljanov in še zmirom pečavši se z našimi zadevami. In rekli boste svetemu Petru... saj je sveti Peter tisti, ki ima ključe od raja?“

„Da, sveti Peter.“

(Dalje prih.)

vičnim dejanjem tako daleč dospel, da se ne zmeni tudi za opomin sl. c. kr. okrajnega glavarstva, katero je tudi še velelo, da nam ga mora župan odstraniti, kar se pa žalibozhe še ni zgodoilo. Da mu je pa župan njegova desna roka, se da lahko sklepati iz tega, da ga je po dokazu krivičnega dejanja še zanaprej kljubu višjim oblastvom v službi pridržal in namesto da bi ga odstranil, mu še plačo za 2 gld. na mesec zvišal, in to brez vednosti občinskega odbora. K temu si more lahko vsak poštenjak misliti, da kar občinski sluga namolze, da se tudi župan s tem debeli, pak „basta“ o tem, krivica ima kratke noge in upam, da se bode v kratkem na bolje premenilo.

Sedaj pa nekoliko opomenj o dopisu v št. 55 od 9. marca iz Loškega potoka, kjer dopisnik krivčno napada občinske oddornike in občinske seje.

Omeniti mi je, da, kar se tiče občinskih sej, so se vsak pot pravilno in poštano, a ne v gostilni pri „Marjetiki“, nego v občinski pisarni vršile. Kar se tiče občinske blagajnice, gotovo ne bode dotični dopisnik nikdar z njo gospodaril, ako se pa hoče potruditi, do jo „revidira“, našel bode račune dohodke in izdatke vse v redu upisane, da pa ni blagajnica ravno tako napolnjena, kakor je sosednjih občin, temu ni niti župan, niti neso občinski odborniki krivi, kajti onih 200 gld., katere je blagovolil presvetli vladar na prošnjo g. župnika podeliti, neso bili v občinsko, ampak v cerkveno blagajnico vsprejeti. Omenjeni znesek je g. župnik za napravo novega altarja porabil. Kar se tiče 900 gld., katere je občina od deželne vlade za stražo na hrvatski meji zaradi živinske bolezni prejela, jih je občina izdala za razširjenje pokopališča, kar se vsak občinar in neobčinar lahko iz občinskih računov osvedči. Toliko za danes v odgovor na neopravičeno napadanje.

Domače stvari.

— (V državno sodišče) kandiduje Hohenwartov klub odvetnika dra. Jučeviča iz Zadra, dra. Dominkuša, odvetnika v Mariboru, in generalnega odvetnika pri kasacijskem dvoru, dvornega sovetnika Simonovicza

— (Koroškim Nemcem) ne ugaja Scharschmidov predlog, ker po njih mislih daje preveč pravic Slovencem. Dosedaj Slovenci na Koroškem neso uživali skoro prav nobenih pravic. Ministerski ukazi, ki se tičejo rabe slovenščine, se neso izveli, ker so vsa oblastva Slovanom sovražna. Pri občnem zboru „Nemškega društva“ v Celovci je dr. Luggin se odločno izrazil proti Scharschmidovemu predlogu, češ, da je nevaren za Nemce. Ta Lugginova božzen najboljše kaže, kako so se Slovenci zatirali na Koroškem.

— (Pri upravnem sodišči) bode v 18. dan t. m. obravnava o pritožbi Šoštanjskega trga proti ministerstvu za uk in bogocastje, katero je bilo odredilo, da se morajo ustavovne obresti oddajati deželnemu fondu.

— (Umr) je včeraj ob 4. uri v Mokronogu g. Fran Slatner, po domače doktor „Dreier“.

— („Rogača“) izšla je 6. številka, lepo ilustrvana in z jako zabavno vsebino. Izmej podobnam najbolje ugaja „Pepelnica“, izmej druga grada pa Selskega pesen „Prevarjena mamica“.

— (O gledališkej predstavi) kritikuje včerajšnja „Lajbaherica“ jako ljuto, v nekaterih ozirih popolnem krivično. G. — k trdi, da je igra sama na sebi „neprebavliva,“ tedaj tudi Antona Stöckljeva skladba. Kdor pa le količkaj objektivno sodi, ta mora priznavati, da je godba krasna, izborna. — Omeniti nam je tudi, da je „Lajbaherica“ molčala o prejšnjih treh prav dobrih predstavah, tako o igri „Tambor v Puebli“ — sedaj pa je z nekako zadovoljnostjo, rekli bi škodoželjnostjo pograbila prvo priliko, ko se igra — ali bolje rečeno le dve pevski točki nesto gladko vršili, — da z vso sveto jezo udriha po slovenski Taliji. — Tako postopanje ni lepo. Naj se „Lajbaherica“ ravna rajše po glasilu naših najljutjejših nasprotnikov — Wochentblatta, ki molči tako o slabih kakor o dobrih predstavah.

— (Drugi komorno-godbeni večer filharmoničnega društva), pri katerem so v nedeljo sodelovali gg. Gerstner, Pfefferer, Moravec Luka in Zöhrer s pripomočjo gg. Andreeae in Handmann, odlikoval se je po izbornem programu v katerem je bil tudi Ant. Dvořák s sekstetom op. 48 v a-dur zastopan. Da je bila izvršitev tega programa po gospodih, katerim gre vsa čast in hvala, da so

to godbeno stroko tudi pri nas udomačili, po vsem dovršena, se ob sebi razumeje. Mnogobrojno občinstvo je gospode umetnike pri vsakem nastopu in po vsaki točki živahnim ploskom odlikovalo in moral se je J. Haydnova serenada, pri kateri je g. Gerstner arijo briljantno sviral, ponavljati.

— (Vreme) je tako neugodno. V nedeljo, včeraj in danes je snežilo, da imamo zopet snega več nego na ljubo. Mngistrat ima zopet mnogo nepričakovanih troškov, delavci pa zopet zaslužka.

— (Z Vač) se nam piše: V 28. dan februarja praznovala sta dva para: Jakob in Marija Tomšič iz Hmelna in Janez in Marija Žerko v Vač svojo zlato poroko. Dotičniki so vsi po 70 do 80 let, a še čvrsti in zdravi. Janez Žerko je naš nočni čuvaj. Bil je že 1834. l. na ponočni straži, ko je naš trg do malega pogorel. Ogenj bil je takrat nastal, ko je že vse spalo. Žerko otel je ljudi izimši samo jednega, ki je vsled opečenine umrl. Zaradi tega so mu tržani povodom zlate poroke pokazali svojo hvaležnost. Zlata poroka praznovala se je dopoludne po deseti maši z zvonjenjem in streljanjem, zvečer pa pri veselici, kjer je bilo mnogo napitnic in petja. Došli so na veselico tudi vrlji pevci iz Hotiča in gostje iz Litije. Jubilantom želimo vsi: Na mnoga leta!

— (Iz Ruš) se nam piše: Preteklo jesen ustavil se je v Rušah (Štirska) zavod, ki ima nalog, o mrzlem zimskem času vsem učencem Ruške šole, ki vsled daljave ne hodi do domu obedovat, o poludne gorke juhe podeliti. Ta zavod je 10. decembra m. l. začel svoje delovanje ter je vsak šolski dan bilo 80—100 otrok obdarovanih; dozdaj se je razdelilo že nad 4000 porcij. Kako dobrodejni so taki zavodi posebno v goratih krajih, kjer otroci 2—3 ure daleč v šolo prihajajo, pač ni treba posebej dokazovati. Blagodušni dobrotniki in prijatelji šolske mladine so prav zdatne vsote darovali ter učitelje v tem podjetju krepko podpirali. Hvala in Slava njim!

— (Iz pred porotnega sodišča*) Dva dni, predno je bil obsojen morilec Kralj, bila je obravnava proti trem, že osivelim možakom. Na zatožni klopi so sedeli: cestni nadzornik Januš in cestarja Štefè in Kavčič, zatoženi zaradi zlorabe službene oblasti. Služili so že nad 30—40 let. Plače res neso imeli velike, a izhajati bi se bilo dalo, da ni prišel mej nje duh zapeljivec v podobi nadzornika Januša v Tržiči. Ta bil je vedno žejin, njegova soproga pa ni nikoli imela dovolj drv. Da se tem potrebam odpomore, zmenili so se zatoženci, kako bi si plače sami povišali. V ta namen upisavali so v sezname delavcev izmišljena imena, celo imena takih delavcev, ki so bili že več let mrtvi, ter so medzdu teh ljudij zase obdržali in porabili. Ta sleparja trajala je od l. 1876. Da se tej sleparji ni prišlo že prej na sled, je deloma tako naravno, saj se ve, kako je pri nas kontrola v nekaterih zadevah. Delavci, ki so delali pri sv. Ani nad Tržičem upisavali so se v delavske sezname. Slednji predložili so se cestnemu nadzorniku Janušu, kateri jih je potrjeval. Inženér Grim, ki hodi iz Kranja v Tržič izplačeval, pa je v navzočnosti župana izplačeval izkazane vsote, pri čemer se pa ni pazilo, je li tisti, ki je dobil denar, tudi res delal na cesti na Ljubelji. Stvar vršila se je tako po domače, da so pri plačevanju, kar Štefetovi in Kavčičevi otroci oglašali se s „tukaj!“ in se je potem denar štel, ne da bi bil vsled tega kdo postal pozoren. Na ta način škodoval se je erar za kakih 2000 gld., gotovo tudi več, ker se sedaj vsa škoda določiti ne da. Štefè in Kavčič pa sta dobila po 18 mesecev težke ječe, poostrene pri vseh treh s postom. Tudi imajo državi povrniti poneverjeno vsoto.

Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“.

Prosim, blagovolite sprejeti v cenjeni svoj list sledičo izjavo:

„Slovenski Narod“ je omenjal v številki 59. z dne 13. marca t. l., da je poslanec gosp. Hren govoril, „v imenu frakcije Hohenwartovega kluba (Hohenwart, Hren, Šuklje, Windischgrätz).“ Dolžnost mi je, tej opazki oporekat, v kolikor se tiče moje

osebe. Neistinitost tega poročila razvidi se že iz tega, ker sem bil sam upisan med govornike in sicer contra, dočim se je tovariš Hren upisati dal pro. Isto tako se nisem mogel strinjati z njim glede vprašanja, ali bi sploh mogoče bilo, tako amendirati Scharschmidov predlog, da bi zamogel ugasati dejanskim potrebam našega naroda, kar jaz odločno zanikam. Res pa je, da sem bil i jaz, kakor g. Hren in večina desničarjev, tega mnenja, da se predlog opozicije odstopi posebnemu odseku. To pa zlasti iz tega razloga, ker sem uverjen, da smo krvavo potrebni izvrševalnega zakona k členu XIX temeljnega zakona. Potom vladnih odredeb ni pomagati našemu narodu, od deželnih zborov v Gradci in Celovci, v Trstu in Poreči ter njihovega postavodajstva se nam ničesar ni nadejati, torej nam drugo sredstvo ne preostaja nego v državnem zboru dovršiti izvrševalni zakon, v kolikor je namreč osrednji parlament k temu kompetenten.

Te svoje nazore nameraval sem razkladati v daljšem govoru. Opustil sem svojo namero, ne vsled kakega dogovora z gospodom Hrenom, temveč ker se mi je od jako zaslужnih in izvedenih parlamentarcev svetovalo, naj tega nikar ne storim že pri prvem branji, temveč stoprav tedaj, kadar se predlog vrne iz odseka.

Proseč Vas, da priobčite, resnici na ljubo, skromno to izjavo, bivam z odličnim spoštovanjem prof. Fran Šuklje.

Na Dunaju 15. marca 1886.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 16. marca. V državno sodišče izvoljen dr. Dominkuš. V borsni odsek Obreza, Šuklje. V legalizacijski odsek Viljem Pfeifer, v jezikovni odsek iz Hohenwartovega kluba Klun, Poklukar proti Šukljeju, Hrenu. Klub Koroničevi ni dobil zastopnika.

London 16. marca. Kakor pišejo „Daily News“, nastala je vsled Gladstonovih predlogov, kako rešiti irske zemljiski vprašanje, ministarska kriza. Chamberlain se ne strinja z Gladstonom glede razvojivite zemljiski. Nadejati se je skoro njegove ostavke.

Sofija 16. marca. Vlada zanikava vest Havasovo, da bi bil knez prejšnjo izjavo o imenovanju generalnega guvernerja v Vzhodnji Rumeliji umaknil, ter pravi, da knez ni oddal niti odobril nobene druge izjave, nego so dočlene v dogovoru, po Canovu podpisanim.

Baden 15. marca. Včeraj zvečer ustrelil se je na tukajšnjem kolodvoru mlad mož, česar potni list se glasi na ime 22 letnega jermenarskega pomagača Alojzija Vidovca iz Dolenjega Dravberga.

Wiesbaden 15. marca. Preteklo noč ob 12. uri 28 minut bil precej močen potres.

Razne vesti.

* (Goljufija in dvoženstvo.) Na Dunaju so zaprli bivšega stotnika, poznejšega brzjavnega uradnika Ladislava Ullricha zaradi goljufije in dvoženstva. Ullrich je rojen v Zadru ter je 53 let star. Leta 1861 se je bogato oženil, priženil je 40.000 gld. V malo letih je ves ta denar zapravil in 1875. leta se je sodniško ločil od svoje žene. Kmalu potem je Ullrich izstopil iz vojaške službe in postal brzjavni uradnik v Serajevem. Tu se je seznanil z neko gospoco iz Bosenskega Broda in leta 1882 v novembra se je poročil z njo. Nevestino doto je Ullrich zopet kmalu pognal, potem je pa zapustil soproga in vrnil se na Dunaj. Na Dunaju se je seznanil z neko prodajalko žganja. Ker je zatrjeval, da še ni oženjen, sta se dogovorila, da se v kratkem poročita. V tem je pa policija posegla vmes in sleparja zaprla.

* (Potres) V Kišenevu čutili 10/22 februarja t. l. ob 3 uri 47 m. popoludne lahek potres. Čudno je to, da se v tem kraju potres ponavlja vedno in vedno ob istem času meseca februvara, ali marca vsakega leta.

* (Iz neverjenje.) Blagajnik angleške banke, rodom Braziljanec, v Rio de Janeiru pobegnil je te dni s 17.000 funti sterlingov (170.000 goldinarjev.)

* (Župnik — posili rednik.) K župniku v Brede na Holandskem pride nedavno ženska z novorojenčkom proseč, da bi ga krstil. Župnik opomni, da je pri krstu treba kuma in kumice. Na to izjavi ženica, da hoče takoj po nja, a lepo prosi, da bi smelo dete ostati tačas pri gospodu, ker zaradi silnega mraza ni varno s sabo nositi nežno bitje. Župnik dovoli in žena položivi dete na mehko župnikovo postelj otide, a se ne povrne — nikdar več. Duhovnemu očetu sedaj ne kaže družega, nego rediti in vzgojevati nepovabljenega malega gosta.

*) Zakasnjeno.

Tuji:

14. marca.

Pri **Slonu**: Neuman z Dunaja. — Pirker, Sirk iz Gradea. — Trauner z Dunaja. — Kren iz Celovca. — Trebitsch, Loos z Dunaja.

Pri **Matiči**: Engels z Dunaja. — pl. Gutmanstha iz Trsta. — Löwy z Dunaja. — Dumičič iz Karlovega.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
15. marca	7. zjutraj	732.40 mm.	- 2.8°C	sl. svz.	snež.	21.10 mm.
	2. pop.	729.06 mm.	1.4°C	sl. svz.	snež.	snega in obl.
	9. zvečer	728.54 mm.	0.4°C	sl. svz.		dežja.

Srednja temperatura — 0.6°, za 3.6° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. marca t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	85	gld. 90	kr.
Srebrna renta	86	" 05	"
Zlata renta	114	" 45	"
5% marrena renta	101	" 80	"
Akcie narodne banke	878	" —	"
Kreditne akcije	302	" 40	"
London	125	" 70	"
Srebro	—	" —	"
Napol.	9	" 95	"
C. kr. cekini	5	" 92	"
Nemške marke	61	" 52½	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	129	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170	75
Ogrska zlata renta 4%	104	" 35	"
papirna renta 5%	95	" 70	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	" —	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116	75
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	126	" 75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	118	" 50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108	" 25	"
Kreditne srečke	100 gld.	179	75
Rudolfove srečke	10	" 20	" 25
Akcie anglo-avstr. banke	120	" 117	" 60
Tramway-društ velj. 170 gld. a. v	206	" —	"

Pretežnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš sin in brat

AVGUST PRAEDIKA,
dijak II. gimnazialnega razreda,

dan 16. marca 1886 ob 7. uri zjutraj v 12. letu starosti svoje za dajico umrl.

Pogreb bodo 18. t. m. ob 5. uri popoldne od sv. Krištofa.

V Ljubljani, 16. marca 1886.

Jakob in Josipina Praedika,
starši.Emil Praedika,
brat.

(167)

Zahvala.

S tem izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenjšo zahvalo za skazano sočutje mej bolezni in ob smrti našega predstrega soproga, oziroma očeta, gospoda

JOSIPA AVIJA,

za mnogobrojne darovane lepe vence in mnogoštivilno spremstvo k poslednjemu počitku.

(166)

Žalujoči ostali.

Zrebanje že prihodnji Mesec.**Kincsem à 1 gld. 11 srečk 10 gl. samo 10 gl.**

Glavnidobitek v gotovini

gld. 50.00010.000 gld., 5000 gld. z odteg-
ljajem 20% || 4788 denarnih
dobitkov.Kincsem-srečke dobivajo se
v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:
Budimpešta, Witznergasse 6.

(142-8)

V „NARODNI TISKARNI“ V LJUBLJANI

je izšla knjiga:

N o v.Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mlakovrh. — Ml. 8°,
32 pôl. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Št. 1437.

(165-1)

Št. 4180.

(131-3)

Razglas.

Zaradi oddaje gradnje normalne, za 3 bataljone pešev s štabom vred namenjene, iz 10 poslopij obstoječe

vojašnice,za katero so stroški proračunjeni na 465.422 gld. 70 kr., vršila se bodo pri podpisanim magistratu v **29. dan t. m.** ob 10. uri dopoludne ustna ponudbina obravnava; vsprejemale pa se bodo do tega dneva tudi pismene ponudbe.

Ponudbe smejo glasiti se na posamezna poslopja ali pa na celo stavbo skupaj.

To se naznanja z dostavkom, da so dolični načrti, proračuni in stavbinski pogoji na ogled razpoloženi pri tukajšnjem stavbinskem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 5. sušca 1886.

Župan: Grasselli.

Kričistilne krogljiceso se vselej sijajno osvedočile pri **zabasanji človeškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrpuenih udih, skaženem želodeci, pomanjkanju slasti do jedja, jetnih in obistnih bolezni**, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljana sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (650-20)**„LEKARNA TRNKOCZY“**

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Tisočkrat izkušeno domače sredstvo

„pristni

PAIN-EXPELLER

z morskim mačkom

bi ne smelo manjkati v nobeni hiši.

Cena 50 vinarjev.

V najemdam na pet let od **1. aprila 1886** naprej svoj v najboljšem stanu se nahajajoči in vedno obilno vode imajoči**mlin na 4 kolesa**v **Pušencih, četrtn ure od Ormoža na velikej cesti**, s shrambo za melo in zrnje, 2 sobama, 1 kuhinjo, pivnico, 3 svinjskih hlevi, prostorom za jedno kravo in za seno, vrtom za sočirje in jedno njivo vred.

Poleg mlinarje se tudi lahko krčmar.

Da se dožene najemnina, bodo se dne **28. marca 1886** od 2. ure popoldne naprej **ta najem ravno tamkaj licitiral** ter vabim k obilnej udeležitvi. Pogoji so tako ugodni.

Matevž Senčar,

lastnik.

(164-3)

Tako deluje.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno deluječe

ROBORANTUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri **plešah, izpalih in osivelih laseh**. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

Ljubljani se dobiva pri g. **Edwardu Mahr-u**; v Trstu Peter Sločovich, via Sanita 13; v Gorici lekar C. Cristoffoletti; v Reki lekar C. Šilhavy; v Celji Fd. Pellé; v Mariboru J. Martinz; v Ročnji lekar G. Tromba.

Tam se tudi dobija:

Eau de Héhé, orientalsko lepotilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparja!

(701-6)

Deželna Rogaška slatina.

Uspešni lek za želodčne bolezni. Z vinom mešana prijetna hladilna pijača.

Dobiva se pri g. **Mih. Kastner-ji**, kakor tudi pri g. Josipu Fabian-u, C. C. Holzer-ji, Peter Lassnik-u, J. Luckmann-u, Jan. Perdan-u, Jos. Schlaffer-ji, Schüssnigg-u & Weber-ji, Josipu Terdinu v Ljubljani.